

آسیب‌شناسی و بازطراحی برگزاری رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی وزارت ورزش و جوانان^۱

زهرا فیضی^۲

لیلا خسروی مراد^۳

محمد پارسائیان^۴

[10.22034/ssys.2023.2879.3100](https://doi.org/10.22034/ssys.2023.2879.3100)

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۴/۶

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۷/۱۶

وزارت ورزش و جوانان در راستای توسعه کارآفرینی و اشتغال‌زایی، اقدام به برگزاری رویدادهایی با همین موضوعات برای مخاطبان خود کرده است. این مقاله با هدف شناسایی آسیب‌های این رویدادها و ارائه راهکار به منظور بهبود آنها و طراحی مسیر جدید اجرای رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی توسط وزارت ورزش تدوین شده است. رویکرد روشی در این تحقیق، کیفی بود و با استفاده از تکنیک مصاحبه و مدیریت تعاملی انجام شد. مشارکت‌کنندگان در بخش مصاحبه شامل معاونان استان‌ها و دبیران‌سمن‌های برگزارکننده این رویدادها و همچنین در روش مدیریت تعاملی کارشناسان با تجربه وزارت ورزش و جوانان بودند که به شیوه هدفمند انتخاب گردیدند. در تکنیک مصاحبه، با ۶۱ نفر اشباع داده به‌دست آمد و در مدیریت تعاملی، ۵ نفر از کارشناسان با تجربه حوزه‌های مختلف حضور داشتند. نتایج پژوهش نشان داد که آسیب‌های شناسایی شده شامل نبود چشم‌انداز و مأموریت در برگزاری این رویدادها، نبود نظارت دقیق بر اجرای برنامه‌ها و بررسی‌نکردن اثربخشی آنها بوده است. همچنین راهکارهای به‌دست‌آمده شامل تدوین چشم‌انداز، اهداف و مأموریت‌ها در برگزاری رویدادها، نظارت و ارزیابی و توجه به شاخص‌های اشتغال‌زایی و کارآفرینی تعیین شده برای داوری طرح‌ها، ارائه بانک اطلاعاتی پیشنهادی برای معرفی اساتید متخصص حوزه اشتغال‌زایی و کارآفرینی توسط ستاد به برگزارکننده بوده است. در بازطراحی پس از تعیین موضوعات براساس چشم‌انداز و نیازهای بومی، ارزیابی پیش از اجرای موضوع و چگونگی اجرای آن و در انتها اثربخشی

^۱ این مقاله مستخرج از طرح «آسیب‌شناسی و بازطراحی رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی وزارت ورزش و جوانان» به کارفرمایی وزارت ورزش و جوانان است.

^۲ دکترای دین پژوهی - جامعه‌شناسی دین، پژوهشگر قرآن و تربیت اجتماعی، جهاددانشگاهی، تهران، ایران
E-mail: Feizi.z.58@gmail.com

^۳ کارشناس ارشد مدیریت آموزشی، پژوهشگر قرآن و تربیت اجتماعی، جهاددانشگاهی، تهران، ایران

^۴ دکترای علوم قرآن و حدیث، پژوهشگر قرآن و تربیت اجتماعی، جهاددانشگاهی، تهران، ایران

کار مورد توجه قرار گرفته است.

واژگان کلیدی: آسیب‌شناسی، بازطراحی، رویدادهای اشتغال‌زایی و رویدادهای کارآفرینی.

مقدمه

اشتغال از جمله مسائل عمده‌ای است که تأثیرات مستقیمی بر سطح رفاه و زندگی افراد جامعه دارد. **نبود اشتغال و وجود بیکاری** موجب بروز مسائل اجتماعی و اقتصادی وسیعی در سطح جوامع می‌شود. پیامدهای آن، علاوه بر تأثیری که بر فضای اقتصادی در هر جامعه‌ای دارد، در زمینه‌های سیاسی و اجتماعی نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. به همین دلیل اقتصاددانان در اعصار مختلف سعی کرده‌اند تا علل بیکاری و چگونگی ایجاد اشتغال را توضیح دهند (باصری و یساقی، ۱۳۹۲).

در همین راستا یکی از محورهای کلیدی مورد توجه سیاست‌گذاران کلان اقتصادی در دستیابی به رشد و توسعه اقتصادی- اجتماعی، ایجاد فرصت‌های شغلی بیشتر و به تبع آن، کاهش بیکاری است (مشفق، ۱۳۹۶). ایجاد فرصت‌های شغلی یا از طریق اشتغال‌زایی یا از طریق کارآفرینی امکان‌پذیر می‌شود. امروزه، اهمیت توسعه کارآفرینی و نقش حیاتی آن در پیش‌برد و توسعه کشورها به‌ویژه کشورهای در حال رشد بر هیچ کس پوشیده نیست. توسعه کارآفرینی می‌تواند در رفع مشکلات اقتصادی، نقش اساسی ایفا کند و از طریق افزایش مشارکت‌های عمومی و فعال‌سازی سرمایه‌های اجتماعی و به‌کارگیری منابع انسانی موجود، موانع در این زمینه را حل نماید (درویشی، پازکی، صادقی و بیرانوندزاده، ۱۳۹۳).

با توجه نقش مهم اشتغال‌زایی و کارآفرینی در توسعه اقتصادی- اجتماعی به‌خصوص در جوامع رو به پیشرفت، نهادهای دولتی ایران نیز مکلف هستند، به‌منظور دستیابی به توسعه اقتصادی و پیشگیری از معضلات و آسیب‌های بیکاری، در ایجاد اشتغال و کارآفرینی در جامعه برنامه‌ریزی نمایند. در این میان وزارت ورزش و جوانان بر اساس ماده ۹۴ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه کشوری و بر اساس تبصره‌های ۱ و ۴ این ماده، موظف است تا در حوزه جوانان سرمایه‌گذاری و برگزاری برنامه‌هایی جهت اشتغال‌زایی و کارآفرینی در میان جوانان و در سطح استان‌های مختلف کشور را در دستور کار خود قرار دهد. بر همین اساس و در راستای اهداف و وظایف محوله در طی سال‌های اخیر، وزارت ورزش و جوانان تلاش کرده است تا رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی را برگزار نماید و در برگزاری این رویدادها از سمن‌ها و سازمان‌های مردم‌نهادی که در این حوزه فعالیت می‌کنند، به‌عنوان مجری در سراسر کشور استفاده نماید. بنابر گفتگوهای انجام شده با مجریان سمن‌های مربوطه، هر سمن حداقل ۲ رویداد با موضوع اشتغال‌زایی و کارآفرینی برگزار کرده است، اما تا چه میزان این سمن‌ها توانستند به اهداف معین شده دست یابند، سوالی است که باید مورد بررسی قرار گیرد.

آسیب‌شناسی و بازطراحی برگزاری رویدادهای اشتغالزایی و کارآفرینی وزارت ورزش و جوانان

رسیدن به اهداف و رسالت در هر سیاست‌گذاری به عنوان یک امر مطلوب در نظر گرفته می‌شود، لیکن در دستیابی به اهداف مشخص شده، همواره موانعی وجود دارد که حدفاصل میان وضعیت مطلوب و وضع موجود بوده و به‌عنوان آسیب از آن یاد می‌شود. همین امر موجب می‌شود تا آسیب‌شناسی و شناسایی مسائلی که در راستای تحقق اهداف برنامه‌هاست، مورد توجه قرار گیرد، چرا که با انجام آسیب‌شناسی و استخراج مسائل می‌توان مسیر انجام طرح‌ها را به‌درستی طی نمود و از سویی هزینه‌ها و زمان اجرای برنامه‌ها را کاهش داد و به نوعی اگر در مسیر کار خلای وجود دارد، با برطرف نمودن آن امکان دستیابی به اهداف برنامه‌ها را فزونی بخشید.

یکی از راه‌های شناسایی این آسیب‌ها، بهره‌گرفتن از تحقیقات انجام شده در حوزه کارآفرینی و اشتغال‌زایی است. ولدی و خسروی (۱۳۹۹) در تحقیقی آسیب‌های برنامه‌های اشتغال‌زایی در کشور را با روش توصیفی تحلیلی مورد بررسی قرار داده‌اند. نتایج آنها نشان داد که راهبردهای اشتغال‌زایی یا معطوف به سطوح کلان یا در برنامه ششم بعد از انقلاب به عنوان یکی از اولویت‌های مهم کشور در تعیین سیاست‌ها و منابع برای پیش‌بینی آنهاست. نورپور، ساکتی، طاهریپور و کلاتتری (۱۳۹۹) در مقاله‌ای با انجام مطالعه پیمایشی در میان مدیران، کارکنان و صاحب‌نظران به بررسی عوامل موثر بر کارآفرینی اجتماعی در سازمان‌های غیرانتفاعی پرداخته‌اند. نتایج پژوهش آنها نشان داد «ویژگی‌ها، ارزش‌ها و رفتار رهبران راهبردی» و «ماموریت چشم‌اندازمحور» به ترتیب بیشترین و «محیط اجتماعی مناسب» و «محیط اقتصادی مناسب» کمترین نقش را بر کارآفرینی دارند. جلیلیان و پاپ‌زن (۱۳۹۸) در تحقیقی به بررسی موانع و محدودیت‌های طرح‌های خودکفایی و کارآفرینی کمیته امداد با روش مطالعه اسنادی پرداخته‌اند. نتایج مطالعه آنها نشان داد که محدودیت‌های آموزشی، اقتصادی، اجتماعی- فرهنگی از موارد اثرگذار در عدم موفقیت است. هزارجریبی و سبجانی (۱۳۹۷) راهبرد سیاست‌گذاری اشتغال جوانان در ایران را با روش کیفی در میان صاحب‌نظران و کارشناسان حوزه بازار مورد بررسی قرار داده‌اند و نشان دادند که راهبردهای تغییر شیوه هدایت تحصیلی دانش‌آموزان از رشته‌های نظری به رشته‌های فنی و حرفه‌ای و مهارتی، کاهش ظرفیت پذیرش دانشگاه‌ها به‌خصوص در رشته‌های نظری و غیرفنی، برقراری سیستم مالیات متناسب با درآمد به‌ویژه در بخش‌های غیرتولیدی و واسطه‌ای، تغییر رویه ایجاد مشاغل سرمایه‌بر به مشاغل کاربر است. زراعت و محمدی (۱۳۹۵) در مقاله‌ای با روش پیمایشی در میان تعاونی کوچک و متوسط روستاها پیرامون عوامل موثر بر تولید و اشتغال‌زایی این تعاونی‌ها کار کرده‌اند. نتایج آنها نشان داد که تعداد دفعات اخذ وام، تعداد بیشتر اقساط و سرمایه اولیه بر اشتغال‌زایی در این تعاونی‌ها موثر بوده است. فراهانی، رسولی‌نیا و اصدقی (۱۳۹۳) در بررسی توصیفی خود عوامل اثرگذار بر رشد کارآفرینی در نواحی روستایی را مورد بررسی قرار دادند و نتایج آنها

نشان داد که عامل‌های اقتصادی، دانش و آگاهی، اعتماد به نفس و ... بر این مورد موثر بوده‌اند. جمینی، تقدیسی و جمشیدی (۱۳۹۳) در تحقیقی به شناسایی راهبردهای توسعه اشتغال‌زایی در مناطق روستایی پرداخته‌اند. باصری و روشنی‌یاقی (۱۳۹۲) نیز در مقاله‌ای عوامل موثر بر اشتغال‌زایی صنایع کوچک را بررسی کرده و نشان داده‌اند که تاثیر متغیرهای ارزش افزوده و موجودی سرمایه اثر مثبت بر تقاضای نیروی کار در صنایع کوچک داشته است. بررسی تحقیقات داخلی نشان می‌دهد که توجه به آسیب‌ها، چالش‌ها، فرصت‌ها و مسائل اشتغال‌زایی و کارآفرینی با توجه به نقشی که در توسعه اقتصادی-اجتماعی ایفا می‌کند، حائز اهمیت است. لیکن این موضوع در زمینه رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی وزارت ورزش و جوانان انجام نشده و همین امر نشان از وجود خلأ پژوهشی و موضوعی است.

در میان تحقیقات خارجی نیز مواردی به بحث اشتغال‌زایی و کارآفرینی پرداخته‌اند. توماس (۲۰۱۷) در مقاله‌ای به راهکارهای جذب مشتری در کارآفرینی پرداخته است. آمولو و میگرو (۲۰۱۵) در بررسی تمام تحقیقات مرتبط با مدل کارآفرینی را مورد بررسی قرار داده و یک مدل پیشنهادی برای توسعه استعدادهای کارآفرینی ارائه داده‌اند. مک دونالد، روی و کاگوتورا (۲۰۱۱) در مقاله‌ای به بررسی توان‌ها و استعدادهای کارآفرینی و عوامل تخریب زای آن در کائزاس پرداخته‌اند. کارکنان مراکز تحقیقاتی، فرصت‌های آموزشی را برای دانشجویان و ساتید فراهم کردند تا از طریق سمینارها، کارگاه‌ها، دوره‌های کارآموزی و تدریس دروس در ایجاد زمانه‌های کارآفرینی و کشف دارو قدم بردارند. کلیفورد و دایکسون (۲۰۰۶) در تحقیقی به چگونگی راه اندازی یک کار توسط فعالان اجتماعی پرداخته و تلاش در حفظ ارزش‌های محیط زیستی در آن پرداخته‌اند.

در ادبیات علمی نیز بحث از اشتغال‌زایی و کارآفرینی از سوی متخصصان این حوزه مورد تحلیل قرار گرفته است. در اواخر دهه ۸۰ میلادی به واسطه تحقیقی که دیوید بیرج^۱ انجام داد، موضوع ایجاد فرصت‌های شغلی در محدوده صنایع کوچک مورد توجه قرار گرفت. در این زمینه، هارود-دومار^۲ نظریه‌ای را با تأکید بر نقش سرمایه در ایجاد اشتغال صنعتی مطرح کردند، این الگو اغلب در برنامه‌ریزی نرخ رشد اقتصادی لازم برای جذب افراد اضافه‌شده به نیروی کار و همچنین برای محاسبه میزان شکاف بیکاری (در صورتی که چنین رشد اقتصادی ایجاد نشده باشد) به کار می‌رود (باصری و روشنی، ۱۳۹۳). علاوه بر مباحث اشتغال‌زایی، کارآفرینی نیز به عنوان یکی از بازوهای مهم در برخورد با بیکاری، از سال‌های ۱۹۷۰ به بعد مورد توجه قرار گرفت. کارآفرینی^۳ فرایند ایجاد و دستیابی به فرصت‌ها و دنبال کردن آن‌هاست بدون

^۱ David L. Birch

^۲ Harrowd-Dumar

^۳ Entrepreneurship

توجه به منابعی که در حال حاضر موجود می‌باشد. یکی از جنبه‌های اصلی کارآفرینی، شناسایی و بهره‌برداری از فرصت‌ها برای گسترش شرکت‌های کوچکتر است. کرزنر^۱ (۱۹۷۹) معتقد است مشکل اصلی اقتصادی هر جامعه‌ای نشأت گرفته از عدم درک فرصت‌هاست و از نظر وی کارآفرینی یعنی آگاهی از فرصت‌های سودآور و کشف نشده است. بر همین اساس، شومپتر کارآفرینی را عامل محرک رشد اقتصادی می‌داند و سوتو از آن به عنوان پایه و اساس توسعه یاد می‌کند (مرید و لطفیان، ۱۳۹۲).

بنابراین آنچه که در مورد اهمیت موضوع کارآفرینی و اشتغال‌زایی و تاثیر آن بر توسعه اقتصادی و اجتماعی هر جامعه بیان شد، همچنین با توجه به اقدامات انجام شده توسط وزارت ورزش و جوانان (برگزاری رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی) و وجود خلا پژوهشی و موضوعی مبنی بر عدم بررسی آسیب‌ها و مسائل این حوزه، به نظر می‌رسد انجام پژوهشی به منظور شناسایی مسائل و آسیب‌های این رویدادها لازم است تا چنانچه مسئله و آسیبی در برگزاری این رویدادها وجود دارد شناسایی و سپس گام‌های موثری به منظور برطرف‌سازی آنها تدوین و طراحی شود و مسیری جدید به منظور برگزاری موثر این رویدادها ارائه شود. براین اساس سوال اصلی این تحقیق عبارت است از:

- چه آسیب‌ها و مسائلی در برگزاری رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی وزارت ورزش و جوانان وجود دارد؟
- چه راهکار و مسیری به منظور بهبود روند اجرایی این رویدادها پیشنهاد می‌شود؟

روش‌شناسی پژوهش

مقاله حاضر از نظر هدف پژوهش در میان تحقیقات کاربردی قرار می‌گیرد و از میان سه رویکرد پژوهشی کیفی، کمی و ترکیبی، از رویکرد کیفی استفاده شده است. از میان روش‌های کیفی، با استفاده از تکنیک مصاحبه عمیق آسیب‌شناسی و ارائه راهکارها انجام شده و در نهایت برای بازطراحی برنامه‌ها از روش مدیریت تعاملی استفاده شده است.

روش مدیریت تعاملی (IM): این روش به‌طور ویژه بر مبنای سه کارکرد اصلی مدیریت شامل خرد، تدبیر و انتخاب بنا شده است. در مرحله خرد، شناسایی و تعریف دقیق مشکل و ابعاد مختلف آن حاصل می‌شود و در مرحله تدبیر، انتخاب و تولید راه‌حلی برای کم کردن مشکل صورت می‌گیرد و در نهایت در مرحله انتخاب، مهمترین ایده‌ها و راه‌حل‌های تولیدشده و تصمیم‌گیری درباره طبقه‌بندی و تعیین روابط

¹ Kirzner

فیمابین آنها اتفاق می‌افتد. این روش ترکیبی مطالعه شده و یک پارچه و متشکل از پنج جزء است که بر روی یکدیگر اثرات هم‌افزایی دارند. این پنج جزء عبارت‌اند از: اعضای گروه/ کارگروه، تسهیل‌کننده IM، روش‌های اجماعی، تجهیزات رایانه‌ای و نرم‌افزارها و محل برگزاری کارگاه که به نحو مناسبی طراحی و انتخاب شده باشد. در کارگروه مدیریت تعاملی تعداد ۵ الی ۱۲ نفر که در زمینه مشکل بحث‌شده دانش تخصصی و یا تجربه کافی و ارزنده‌ای داشته باشند، انتخاب می‌شوند. یکی از مزایای روش مدیریت تعاملی، ایجاد زمینه‌ای جهت حل مشکلات پیچیده است. که با طراحی و اجرای یک سری از جلسه‌های IM به منظور حل مشکلات پیچیده باید همکاری نزدیکی بین اعضای گروه، حمایت‌کنندگان و تسهیل‌کننده وجود داشته باشد. در مجموع حیطه فعالیت و کارکرد هر کدام از ۵ جزء یک کارگاه IM را می‌توان بر اساس جدول زیر نشان داد:

جدول ۱: تعیین کارکرد هر کدام از اجزای موجود در روش IM

کارگروه	جزء IM
تولید محتوا	اعضای کارگروه/گروه
تعیین و تدقیق زمینه	تسهیل‌کننده IM
تنظیم و هدایت فرایند کارگاه	رایانه، نرم‌افزار
	محل برگزاری کارگاه
	روش‌های اجماعی

همانگونه که جدول ۱ نشان می‌دهد، اعضای گروه/ کارگروه، نقش خیلی مهم و کلیدی را در روش مدیریت تعاملی ایفا می‌کنند. آنها در عامل با سایر اجزای IM به تعرف و شناخت مشکل بحث شده، تولید و شفاف‌سازی ایده‌ها، انتخاب ایده‌های مهم‌تر، دسته‌بندی، مقایسه و ساختارسازی ایده‌های منتخب نهایی مشغول هستند. از این رو، باید در انتخاب و دعوت اعضای گروه برای هر جلسه خیلی دقت کرد، چرا که در عمل روایی همه ایده‌ها و نتایج به دست آمده از فرایند IM تا حد زیادی منوط به انتخاب درست اعضای گروه است (رضایی‌زاده و همکاران، ۱۳۹۲).

آسیب‌شناسی و بازطراحی برگزاری رویدادهای اشتغالزایی و کارآفرینی وزارت ورزش و جوانان

جامعه آماری و مشارکت‌کنندگان: مصاحبه شوندگان در تکنیک مصاحبه شامل سیاست‌گذاران، مدیران-مجریان و شرکت‌کنندگان و در روش مدیریت تعاملی سیاست‌گذاران و کارشناسان وزارت ورزش و جوانان بوده‌اند.

شیوه نمونه‌گیری در هر دو تکنیک هدفمند بوده و با ۶۱ نفر در مرحله مصاحبه، جمع‌آوری اطلاعات انجام شد و با این تعداد به اشباع داده رسید. در مدیریت تعاملی نیز ۵ نفر از کارشناسان و متخصصان حوزه‌های مشارکت‌های اجتماعی و فعالیت‌های داوطلبانه جوانان، دفتر ساماندهی امور جوانان، طرح‌های ملی و فراگیر جوانان، اداره طرح‌های ملی و فراگیر و دفتر برنامه‌ریزی و توسعه اجتماعی در طی ۴ روز به صورت متوالی در میانگین ساعات ۱ ساعت و نیم جلسات برگزار شد.

یافته‌های پژوهش

یافته‌های تحقیق حاضر در سه موضوع آسیب‌های شناسایی‌شده، راهکارهای به دست آمده و فرآیند بازطراحی شده قابل توجه بوده و هرکدام به تفکیک مورد تحلیل قرار گرفته است.

آسیب‌های شناسایی‌شده

آسیب‌های شناسایی‌شده در این مقاله در چهار دسته سیاست‌گذاری، فرآیند اجرا، دآوری رویدادها، محتوای داده‌ها در مراحل پیش از اجرا، حین اجرا و پس از اجرا در زمینه رویدادهای اشتغالزایی و کارآفرینی بوده است. گفتنی است که ترتیب ارائه آسیب‌های مطرح شده در جدول براساس اهمیت یا تاکید بیشتر مصاحبه‌شوندگان است. جدول ۲ آسیب‌های شناسایی‌شده به طور کلی در همه رویدادها در مرحله مصاحبه را نشان می‌دهد:

جدول ۲: آسیب‌های شناسایی‌شده در رویدادهای اشتغالزایی و کارآفرینی

دسته	مراحل	آسیب‌ها
سیاست‌گذاری	پیش از اجرا	نداشتن چشم‌انداز، هدف و مأموریت و برنامه‌ریزی مناسب در حوزه اشتغالزایی و کارآفرینی (شفاف‌نبودن این موارد برای سمن‌ها) (عدم‌همخوانی مأموریت‌ها و اهداف این حوزه)
		آشنا نبودن سمن‌ها با سیاست‌گذاری‌های وزارت ورزش در حوزه اشتغالزایی و کارآفرینی

برنامه‌ریزی کردن این حوزه بدون حضور مجریان و فراگیران (سمن‌ها و جوانان)		
اشتغال‌زایی و کارآفرینی		
برنامه یکسان تعریف کردن برای تمامی استان‌ها بدون در نظر گرفتن نیازهای	حین	اجرا
بومی هر استان در این حوزه		
پایین بودن بودجه رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی و عدم تقسیم مناسب آن در	پایین بودن مسیر حمایتی از ایده‌های مطرح شده در رویدادهای اشتغال‌زایی و	
هر استان	پس از	اجرا
کارآفرینی		
سخت بودن مسیر دریافت اعتبارات رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی	پیش،	پس و
نبود هم‌افزایی در سیاست‌های اشتغال‌زایی میان وزارت ورزش و نهادهای متولی		
طولانی‌بودن بروکراسی در سیاست‌گذاری رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی	حین	اجرا
پایین بودن خدمات و بودجه‌های حمایتی طرح‌ها و رویدادهای اشتغال‌زایی و		
کارآفرینی	تمرکز رویدادها تنها بر برگزاری کلاس‌های آموزشی	
تمرکز رویدادها تنها بر برگزاری کلاس‌های آموزشی	بروکراسی‌های نامناسب در فرایند کار برگزاری رویدادها	
تائید طرح‌ها بدون در نظر گرفتن اولویت‌ها و نیازهای استان‌ها در حوزه اشتغال-	زایی و کارآفرینی	
عدم هم‌افزایی و هماهنگی میان سمن‌ها و دستگاه‌ها حوزه اشتغال‌زایی	پیش از	فرآیند اجرا
پایین بودن سطح اطلاعات سمن‌ها از بحث اشتغال‌زایی	اجرا	
طولانی بودن زمان تائید ایده‌های پیشنهادی اشتغال‌زایی	نبود دستورالعمل اجرایی رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی مصوب از وزارتخانه	
مشکل تائید اساتید دوره‌های رویدادها	شفاف نبودن مسیر فرایند حمایتی در کار برگزاری رویدادهای اشتغال‌زایی و	
کارآفرینی	کارآفرینی	
نبود نظارت بر برگزاری رویدادها اشتغال‌زایی و کارآفرینی		

آسیب‌شناسی و بازطراحی برگزاری رویدادهای اشتغالزایی و کارآفرینی وزارت ورزش و جوانان

مشخص نبودن اثربخشی و ارزیابی رویدادهای برگزارشده اشتغالزایی و

کارآفرینی

پس از قابل اتکا نبودن به نتایج ارزیابی‌های رویدادهای برگزار شده در حوزه اشتغالزایی

اجرا و کارآفرینی

کاربردی نبودن دوره‌های برگزارشده به منظور اشتغالزایی و کارآفرینی

به روز نبودن گزارشات رویدادهای برگزارشده حوزه اشتغال و کارآفرینی

پیش از نبود معیار خاص برای داوری برنامه‌های اشتغالزایی و کارآفرینی

اجرا

داوری رویداد

متخصص نبودن اعضای شورای داوری و کمیته ارزیابی طرح اشتغالزایی و

حین

کارآفرینی

اجرا

تکراری بودن سرفصل‌های رویدادهای اشتغالزایی و کارآفرینی

پیش از

نداشتن پروتکل و هدف در تدوین محتوای رویدادهای اشتغالزایی و کارآفرینی

اجرا

استفاده نکردن از اساتید باتجربه‌ی عملی در برگزاری رویدادها اشتغالزایی و

حین

کارآفرینی

کیفیت پایین محتواها و تولیدی نبودن آن‌ها اشتغالزایی و کارآفرینی

اجرا

محتوای

رویدادها

پیش،

عدم نظارت بر ارائه محتواهای رویدادهای اشتغالزایی و کارآفرینی

حین و

پس از

اجرا

همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، یکی از مهمترین آسیب‌های شناسایی شده در حوزه سیاست‌گذاری پیش از اجرا، نداشتن چشم‌انداز، هدف و مأموریت و برنامه‌ریزی مناسب در این حوزه (شفاف نبودن این موارد برای سمن‌ها) (عدم همخوانی مأموریت‌ها و اهداف این حوزه) و آشنا نبودن سمن‌ها با سیاست‌گذاری‌های وزارت ورزش در حوزه اشتغالزایی و کارآفرینی بیان شده‌اند.

آسیب‌های سیاست‌گذاری شناسایی شده در حین اجرا نیز مواردی نظیر برنامه‌ریزی کردن این حوزه بدون حضور مجریان و فراگیران (سمن‌ها و جوانان) اشتغالزایی و کارآفرینی، برنامه یکسان تعریف کردن برای تمامی استان‌ها بدون در نظر گرفتن نیازهای بومی هر استان در این حوزه، پایین بودن بودجه رویدادهای اشتغالزایی و کارآفرینی و عدم تقسیم مناسب آن در هر استان بوده است.

آسیب‌های سیاست‌گذاری شناسایی شده در پس از اجرا نیز شامل مواردی همچون: مشخص نبودن مسیر حمایتی از ایده‌های مطرح شده در رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی و سخت بودن مسیر دریافت اعتبارات این رویدادها مطرح شده است. علاوه بر آن، برخی از آسیب‌های سیاست‌گذاری در هر سه مرحله وجود دارد. مواردی مانند نبود هم‌افزایی در سیاست‌های اشتغال‌زایی میان وزارت ورزش و نهادهای متولی، طولانی بودن بروکراسی در سیاست‌گذاری رویدادها در این دسته قرار می‌گیرند.

در آسیب‌های پیش از اجرای فرآیند اجرای، پایین بودن خدمات و بودجه‌های حمایتی طرح‌ها و رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی، تمرکز رویدادها تنها بر برگزاری کلاس‌های آموزشی، بروکراسی‌های نامناسب در فرایند کار برگزاری رویدادها، تایید طرح‌ها بدون در نظر گرفتن اولویت‌ها و نیازهای استان‌ها در حوزه اشتغال‌زایی و کارآفرینی، عدم هم‌افزایی و هماهنگی میان سمن‌ها و دستگاه‌ها حوزه اشتغال‌زایی، پایین بودن سطح اطلاعات سمن‌ها از بحث اشتغال‌زایی، طولانی بودن زمان تائید ایده‌های پیشنهادی اشتغال‌زایی، نبود دستورالعمل اجرایی رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی مصوب از وزارتخانه، مشکل تائید اساتید دوره‌های رویدادها، شفاف نبودن مسیر فرایند حمایتی در کار برگزاری رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی، نبود نظارت بر برگزاری رویدادها اشتغال‌زایی و کارآفرینی مطرح شده است.

آسیب‌های مطرح شده در پس از اجرای فرآیند اجرایی رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی شامل مشخص نبودن اثربخشی و ارزیابی رویدادهای برگزار شده اشتغال‌زایی و کارآفرینی، قابل اتکا نبودن به نتایج ارزیابی‌های رویدادهای برگزار شده در حوزه اشتغال‌زایی و کارآفرینی، کاربردی نبودن دوره‌های برگزار شده به منظور اشتغال‌زایی و کارآفرینی، به روز نبودن گزارشات رویدادهای برگزار شده حوزه اشتغال و کارآفرینی بوده است.

در زمینه فرآیند داوری رویدادها در پیش از اجرا نبود معیار خاص برای داوری برنامه‌ها اشتغال‌زایی و کارآفرینی و در حین اجرا و متخصص نبودن اعضای شورای داوری و کمیته ارزیابی طرح اشتغال‌زایی و کارآفرینی توسط مصاحبه‌شوندگان بیان شده است.

مسائل و آسیب‌های مطرح شده در محتوای رویدادها در پیش از اجرا شامل تکراری بودن سرفصل‌های رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی و نداشتن پروتکل و هدف در تدوین محتواهای رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی بوده است. آسیب‌های مطرح شده در این رویدادها در حین اجرا مواردی همچون استفاده نکردن از اساتید باتجربه عملی در برگزاری رویدادها اشتغال‌زایی و کارآفرینی و کیفیت پایین محتواها و تولیدی نبودن آن‌ها اشتغال‌زایی و کارآفرینی را شامل شده است و آسیبی همچون عدم نظارت بر ارائه محتواهای

آسیب‌شناسی و بازطراحی برگزاری رویدادهای اشتغالزایی و کارآفرینی وزارت ورزش و جوانان

رویدادهای اشتغالزایی و کارآفرینی از مواردی بوده که در پیش از اجرا، حین اجرا و پس از اجرا در حوزه محتوای رویدادها مطرح شده است. راهکارهای به‌دست آمده

یافته‌ی دیگر مقاله حاضر راهکارهای برطرف نمودن آسیب‌های مطرح شده را نیز استخراج کرده است. این راهکارها در جدول ۳ به ترتیب تاکید و اهمیتی که از سوی مصاحبه‌شوندگان بیان شده، آمده است:
جدول ۳: راهکارهای شناسایی شده در مقابله با آسیب‌های مطرح شده

راهکارها
ایجاد هم‌افزایی میان وزارت ورزش و سایر ارگان‌ها تدوین چشم‌انداز، مأموریت و آیین‌نامه برای برنامه‌ها و رویدادهای حوزه اشتغالزایی و کارآفرینی تعیین سیستم ارزیابی، نظارت و اثربخشی رویدادها ایجاد زیرساخت‌های مناسب برای برگزاری رویدادها نظیر سایت و پلتفرم برگزاری برنامه‌های نو در حوزه اشتغالزایی و کارآفرینی برگزاری دوره‌ها بر اساس آسیب‌شناسی حوزه اشتغالزایی و کارآفرینی بهره‌گیری از اساتید باتجربه و متخصص افزایش رویدادهای با کیفیت اشتغالزایی و کارآفرینی تدوین موضوعات رویدادها براساس اولویت‌های هر منطقه

همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، راهکارهای ایجاد هم‌افزایی میان وزارت ورزش و سایر ارگان‌ها، تدوین چشم‌انداز، مأموریت و آیین‌نامه برای برنامه‌ها و رویدادهای حوزه اشتغالزایی و کارآفرینی، تعیین سیستم ارزیابی، نظارت و اثربخشی رویدادها از مواردی است که بیشتر از سوی مصاحبه‌شوندگان مورد تأکید قرار گرفته است.

بازطراحی فرآیند اجرای رویدادها

در این مرحله، ابتدا جداول مرتبط با آسیب‌های شناسایی شده از دبیران و معاونان که شامل جدول ۲ بوده، در اختیار کارشناسان قرار داده شد. سپس از آن‌ها خواسته شد تا براساس فراوانی، هر آسیب مورد بررسی قرار گیرد و مشخص شود که آیا آسیب شناسایی شده به لحاظ تجربه و دانش آن‌ها وجود دارد؟ و اینکه نیاز به تغییر در نوع آن است؟ و چنانچه آسیبی به غیر از این موارد هست، آن را بیان نمایند؟ و در

انتها به آسیب‌های مورد نظر امتیاز دهند. در امتیازدهی که توسط کارشناسان صورت گرفته از آن‌ها خواسته شده به میزان اهمیت از امتیاز ۱ تا ۵ به آسیب‌ها داده شود. در این امتیازدهی امتیاز ۱ کمترین اهمیت و ۵ بالاترین اهمیت و امتیاز را نشان می‌دهد. سپس میانگین امتیاز همگی آن‌ها احتساب شده و در مقابل آسیب گذاشته شده است. نتایج بررسی و تحلیل در جدول ۴ آمده است:

جدول ۴: جمع‌بندی و امتیازدهی آسیب‌های شناسایی شده نهایی در جلسه

میانگین امتیازهای داده شده	آسیب‌ها	دسته‌ها
۵	نداشتن چشم‌انداز، هدف و مأموریت و برنامه‌ریزی مناسب در این حوزه (شفاف نبودن این موارد برای سمن‌ها) (عدم همخوانی مأموریت‌ها و اهداف این حوزه)	سیاست‌گذاری
۳	عدم اطلاع‌رسانی نسبت به چشم‌انداز، اهداف مأموریت‌های وزارت ورزش به جامعه مخاطبان	داوری رویدادها
۴	نبود معیار خاص برای داوری برنامه‌ها اشتغال زایی و کارآفرینی	محتوای رویدادها
۳	استفاده نکردن از اساتید باتجربه عملی در برگزاری رویدادها اشتغال زایی و کارآفرینی	
۴	کیفیت پایین محتواها و تولیدی نبودن اشتغال‌زایی و کارآفرینی	
۳	پایین بودن خدمات و بودجه‌های حمایتی طرح‌ها و رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی	
۲	مشخص نبودن اثربخشی و ارزیابی رویدادهای برگزارشده اشتغال‌زایی و کارآفرینی	
۴	پایین بودن کیفیت طرح‌های ارسالی	فرآیند اجرا
۴	ضعف سامانه در دریافت و ارزیابی طرح‌ها	
۴	تائید طرح‌ها بدون در نظر گرفتن اولویت‌ها و نیازهای استان‌ها	
۳	ضعف در معرفی و ارائه رویدادها توسط برگزارکنندگان به مخاطبان	

دآوری رویدادها	نبود نظارت دقیق بر اجرای برنامه‌ها	۴
فرآیند اجرا	عدم بررسی اثربخشی برنامه‌ها و طرح‌های اشتغال‌زایی	۴

Homeira Ahmadi Majd

Ph.D. Student in Sport Management, Department of Sport Management, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Ebrahim Alidoost Ghahfarokhi

Ph.D., Associate Professor, Department of Sport Management, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran

Amin Dehghan Ghahfarokhi

Ph.D., Assistant Professor, Department of Sport Management, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran

Ali Asghar Doroudian

Ph.D., Assistant Professor, Department of Physical Education, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

از اساتید باتجربه علمی در زمینه اشتغال‌زایی و کارآفرینی در برگزاری رویدادها و کیفیت پایین محتواها و تولیدی نبودن رویدادهای مورد نظر. به نظر کارشناسان استفاده نکردن از اساتید با تجربه، موردی است که برخاسته از توانایی و عدم توانایی سمن‌ها می‌باشد. اگر در این حوزه استفاده مناسبی صورت نمی‌گیرد از نقاط ضعف برآمده از سمن‌هاست. در نتیجه میانگین امتیاز دریافتی از سوی کارشناسان در این آسیب برابر با ۳ بوده است، لیکن در حوزه محتوا موردی که باید مورد توجه قرار گیرد بحث کیفیت محتواهاست. به نظر این کارشناسان تولیدی نبودن و پایین بودن سطح محتواها به دلیل نوع اطلاعاتی که در اختیار مخاطبان قرار داده می‌شود و میزان افزایش آگاهی آن‌ها، دارای اهمیت بیشتری بوده در نتیجه میانگین امتیازی که دریافت کرده در سطح نسبتاً بالا و ۴ بوده است.

بنابر نظر کارشناسان در فرآیند اجرا، آن چیزی که پایه ابتدایی و اساسی در مسیر ضعیف اجرا را ایجاد می‌کند، طرح‌های ارسالی است که اکثراً با کیفیت پایین از سوی دبیران تدوین شده و همین باعث می‌شود نوع رویداد برگزار شده نیز چندان کیفیت نداشته باشد. علاوه بر آن، همان‌طور که از سوی دیگران گفته شده سامانه ثبت رویدادها و طرح‌های مرتبط با آن دارای نقاط ضعفی است که به راحتی امکان بارگذاری برای مجریان فراهم نمی‌شود و همین امر در تأخیر و حتی ارسال طرح‌ها مشکل‌ساز است. به نظر می‌رسد علاوه بر کیفیت پایین طرح‌های تدوین شده در مسیر اجرا ضعف سامانه در این زمینه آسیب مهمی است. از سویی هنگامی که طرح‌ها مورد تأیید قرار می‌گیرد نیاز استان‌ها و اولویت‌های آن‌ها در آن موضوع مورد توجه

نیست. بنابر اذعان کارشناسان، موضوعات به صورت کلی با عناوین اشتغال در اختیار استان‌ها قرار داده می‌شود و مجریان باید متناسب با آن موضوعات پیشنهادی خود را اعلام نمایند. این در حالی است که استان‌ها بنابر ظرفیت‌ها و نیازهای خود، موضوعات خاص خود را دارند. در نتیجه این نیز از آسیب‌های مهم در این حیطه بوده است.

به نظر می‌رسد کارشناسان در پس از اجرا تنها در فرآیند اجرا مورد عدم بررسی اثربخشی برنامه‌ها و طرح‌های اشتغال‌زایی حائز اهمیت دانسته و به آن امتیاز ۴ داده‌اند. استدلال کارشناسان چنین بود که مشخص نبودن اثربخشی رویدادهای برگزار شده منجر می‌شود تا مسیر همچنان با همان شیوه قبلی ادامه یابد. در نتیجه شناسایی این وضعیت از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

پس از آنکه آسیب‌های مورد بازبینی و امتیازدهی قرار گرفت. راهکارهای متناظر با برطرف کردن هر آسیب توسط کارشناسان ارائه شد. نتایج این بررسی در جدول ۵ آورده شده است:

آسیب‌شناسی و بازطراحی برگزاری رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی وزارت ورزش و جوانان

جدول ۵: راهکارهای برطرف کردن آسیب‌ها

دسته‌ها	آسیب‌ها	راهکارهای ارائه‌شده
سیاست‌گذاری	نداشتن چشم‌انداز، هدف و مأموریت و برنامه‌ریزی مناسب در این حوزه	تدوین چشم‌انداز، اهداف، مأموریت‌ها
	(شفاف نبودن این موارد برای سمن‌ها)	وزارت ورزش در مورد برگزاری
	(عدم همخوانی مأموریت‌ها و اهداف این حوزه)	رویدادهای اشتغال‌زایی وزارت ورزش
		اطلاع‌رسانی در مورد چشم‌انداز، اهداف، مأموریت‌ها وزارت ورزش پیرامون رویدادهای اشتغال‌زایی به جامعه مخاطبان
داوری رویدادها	عدم اطلاع‌رسانی نسبت به چشم‌انداز، اهداف مأموریت‌های وزارت ورزش به جامعه مخاطبان	اطلاع‌رسانی در مورد نقش و برنامه‌های وزارت ورزش به جامعه مخاطبان پیرامون برگزاری رویدادها
		برگزاری دوره‌های آشناسازی سمن‌ها
		نسبت به اهداف و نقش وزارت ورزش در اشتغال‌زایی
		توجه و اعمال دقیق شاخص‌های اشتغال-زایی و کارآفرینی توسط کمیته ارزیابی و ارائه‌دهندگان طرح‌ها
محتوای رویدادها	نبود شاخص معین برای داوری برنامه‌ها	امتیازدهی به شاخص‌های فرم داوری اطلاع‌رسانی در خصوص فرم‌های داوری و نحوه ارزیابی آن‌ها
		نظارت و ارزیابی و توجه به شاخص‌های معین‌شده برای داوری طرح‌های اشتغال‌زایی
محتوای رویدادها	استفاده نکردن از اساتید با تجربه‌ی علمی در برگزاری رویدادها	ارائه بانک اطلاعاتی پیشنهادی در مورد معرفی اساتید توسط ستاد به برگزارکننده

استفاده از بانک اطلاعاتی اساتید در		
دستگاه‌های قابل اعتماد		
تعیین چارچوب محتوایی براساس		
سرفصل‌های اداره‌ها	کیفیت پایین محتواهای رویدادها و	
ارائه دادن موضوعات بومی شده اشتغال-	تولیدی نبودن آن‌ها	
زایی به برگزارکنندگان		
امتیازبندی کردن طرح‌های اشتغال‌زایی		
براساس کیفیت ارائه شده		
امتیازبندی کردن ارائه خدمات به طرح‌ها بر	پایین بودن خدمات حمایتی رویدادها	
اساس امتیاز دریافتی در طرح‌ها		
گسترده کردن دامنه مخاطبان برگزارکننده	تأکید و تمرکز بر برگزاری رویدادها	
حقیقی و حقوقی در برگزاری رویدادها	تنها توسط سمن‌ها و پرهیز از درگیر	
	کردن سایر افراد	
طراحی نقشه و مسیر رویدادهای اشتغال	مشخص نبودن نقشه راه و مسیر	
زایی	رویدادهای اشتغال زایی	
برگزاری دوره‌هایی جهت توجیه در مورد	پایین بودن کیفیت طرح‌های ارسالی	فرآیند اجرا
نوع و تدوین طرح‌ها		
استخراج اطلس جغرافیایی موضوعات هر		
استان بر اساس نیازسنجی	نداشتن خلاقیت و یکسان بودن	
ارائه پیشنهادها روز موضوعات و ایده‌ها و	موضوعات رویدادها	
ابلاغ آن به‌منظور تعیین موضوع در		
برگزاری دوره‌ها		
تقویت سامانه به‌منظور یکپارچه کردن	ضعف سامانه در دریافت و ارزیابی	
دریافت طرح‌ها و ارزیابی آن‌ها	طرح‌ها	
بومی سازی سرفصل‌ها بر اساس نیازهای	تائید طرح‌ها بدون در نظر گرفتن	
اشتغال‌زایی استانی	اولویت‌ها و نیازهای استان‌ها	

آسیب‌شناسی و بازطراحی برگزاری رویدادهای اشتغالزایی و کارآفرینی وزارت ورزش و جوانان

اقدامات سلیقه برخی استان‌ها در تصویب	تقویت سامانه به‌منظور یکپارچه کردن
طرح‌ها	دریافت طرح‌ها و ارزیابی آن‌ها
داوری	نبود نظارت دقیق بر اجرای برنامه‌های
رویدادها	اشتغال‌زایی و کارآفرینی
فرآیند اجرا	عدم بررسی اثربخشی برنامه‌ها و
	طرح‌ها
	ایجاد ردیف اعتباری جهت ارزیابی و
	بررسی اثربخشی طرح‌ها و برنامه‌های
	اشتغال‌زایی

همان‌طور که در جدول ۵ مشاهده می‌شود و بنابر نظر کارشناسان در برخورد و برطرف کردن آسیب‌ها، راهکارهایی وجود دارد. در برخورد با آسیب‌های حوزه سیاست‌گذاری در پیش از اجرا، راهکارهایی نظیر تدوین چشم‌انداز، اهداف، مأموریت‌ها وزارت ورزش پیرامون برگزاری رویدادهای اشتغال-زایی و کارآفرینی وزارت ورزش، اطلاع‌رسانی در مورد چشم‌انداز، اهداف، مأموریت‌ها وزارت ورزش در زمینه این رویدادها به جامعه مخاطبان، اطلاع‌رسانی در مورد نقش و برنامه‌های وزارت ورزش به جامعه مخاطبان پیرامون برگزاری رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی ارائه شد.

در حوزه داوری رویدادها نیز راهکارهایی نظیر توجه و اعمال دقیق شاخص‌ها توسط کمیته ارزیابی و ارائه‌دهندگان طرح‌ها، امتیازدهی به شاخص‌های اشتغال‌زایی و کارآفرینی فرم داوری، اطلاع‌رسانی در مورد فرم‌های داوری و نحوه ارزیابی آن‌ها، نظارت و ارزیابی و توجه به شاخص‌های معین‌شده برای داوری طرح‌ها ارائه شد و بنابر نظر کارشناسان هر چهار راهکار ارائه شده دارای اهمیت هستند.

در مرحله حین اجرا، در برابر آسیب‌های شناسایی‌شده، راهکارهای امتیازبندی کردن طرح‌های اشتغال‌زایی براساس کیفیت ارائه شده، امتیازبندی کردن ارائه خدمات به طرح‌ها بر اساس امتیاز دریافتی در طرح‌ها، گسترده کردن دامنه مخاطبان برگزارکننده حقیقی و حقوقی در برگزاری رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی، طراحی نقشه و مسیر رویدادها، برگزاری دوره‌هایی جهت توجیه نوع و تدوین طرح‌ها، استخراج اطلس جغرافیایی موضوعات هر استان بر اساس نیازسنجی و در نهایت ارائه پیشنهادها روز موضوعات و ایده‌ها و ابلاغ آن به‌منظور تعیین موضوع در برگزاری دوره‌ها پیشنهاد شد. از میان راهکارهای بیان شده از نظر کارشناسان، مهم‌ترین راهکار استخراج اطلس جغرافیایی موضوعات هر استان بر اساس نیازسنجی است.

همان‌طور که در بخش آسیب‌ها گفته شد، یکی از مسائل انجام برنامه‌ها و رویدادها بدون در نظر گرفتن، نیازها، ظرفیت‌ها و توانایی‌های بومی یک استان است. این مسئله ناشی از عدم‌آشنایی نسبت به وضعیت اشتغال در استان‌هاست. بر این اساس راهکاری پیشنهاد شد که بهتر است قسمت‌ها دست به تدوین اطلسی از موضوعات حوزه اشتغال‌زایی و کارآفرینی بر اساس ظرفیت‌ها و نیازهای موجود آن استان انجام شود. مهم‌ترین راهکارها در جدول ۶ آمده است:

جدول ۶: مهم‌ترین راهکارهای ارائه‌شده

اولویت‌های راهکارها	راهکارهای ارائه‌شده	دسته‌ها	مراحل اجرا
مهم‌ترین اولویت	تدوین چشم‌انداز، اهداف، مأموریت‌های وزارت ورزش در مورد برگزاری رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی وزارت ورزش	سیاست‌گذاری	
مهم‌ترین اولویت	نظارت و ارزیابی و توجه به شاخص‌های اشتغال‌زایی و کارآفرینی معین شده برای داوری طرح‌ها	داوری رویدادها	پیش از اجرا
مهم‌ترین اولویت	ارائه بانک اطلاعاتی پیشنهادی در مورد معرفی اساتید حوزه اشتغال‌زایی و کارآفرینی توسط ستاد به برگزارکننده- استخراج اطلس موضوعات	محتوای رویدادها	
مهم‌ترین اولویت	ارائه موضوعات پیشنهادی بر اساس نیاز جامعه و ابلاغ آن به‌منظور تعیین موضوع در برگزاری دوره‌ها	محتوای رویدادها	حین اجرا
مهم‌ترین اولویت	نظارت دقیق بر اجرای برنامه‌ها و طرح‌های اشتغال- زایی و کارآفرینی	داوری رویدادها	
مهم‌ترین اولویت	بررسی اثربخشی و ارزیابی برنامه‌ها و رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی	داوری رویداد	پس از اجرا

بنابر نتایج جدول ۶ مهمترین اولویت در راهکارها در پیش از اجرا، در زمینه سیاست‌گذاری، تدوین چشم‌انداز، اهداف مأموریت‌های وزارت ورزش در مورد برگزاری رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی است. به عبارتی، تا زمانی که مشخص نشود وزارت ورزش با چه اهدافی دست به برگزاری این رویدادها می‌زند و مأموریت‌هایی در قبال آن دارد، نمی‌توان توقع داشت تا این رویدادها در مسیر درست اجرایی قرار

آسیب‌شناسی و بازطراحی برگزاری رویدادهای اشتغالزایی و کارآفرینی وزارت ورزش و جوانان

گیرد. از دیگر موارد مهم و اولویت‌دار در پیش از اجرا در حوزه داوری رویدادها بوده است. در این حوزه ایجاد یک سیستم نظارت و ارزیابی با توجه به شاخص‌های اشتغالزایی و کارآفرینی به منظور داوری رویدادها و طرح‌ها بوده است. مورد دیگر در پیش از اجرا که از اولویت برخوردار است، در زمینه محتوای رویدادهاست. بهتر است تا بانک اطلاعاتی متناسب با نیازهای بومی هر استان در زمینه اشتغالزایی و کارآفرینی تهیه شده و براساس آن طرح‌های پیشنهادی در دستور کار قرار گیرد در این حالت میزان کاربردی کردن رویدادها نیز افزایش می‌یابد. بنابر یافته‌های جدول ۶، مهمترین راهکارهای دارای اولویت در حین اجرا، در حوزه محتوای رویدادها است، محتوای رویدادها براساس موضوعات تعیین شده در مرحله پیش از اجرا تعیین و ابلاغ شود. در حین اجرا، در زمینه داوری رویدادها نیز مهمترین راهکارها نظارت دقیق براساس معیارهای مشخص شده در حوزه اشتغالزایی و کارآفرینی برگزاری این رویدادهاست.

در پس از اجرا، مهمترین راهکار در حوزه داوری رویدادها بررسی اثربخشی و ارزیابی برنامه‌ها و رویدادهای اشتغالزایی و کارآفرینی بوده است. بنابر راهکارهای اولویت‌دار می‌توان مسیر جدید اجرای رویدادهای اشتغالزایی و کارآفرینی را آن گونه که در شکل ۱ آمده، طراحی نمود:

شکل ۱: فرآیند بازطراحی رویدادهای اشتغالزایی و کارآفرینی وزارت ورزش

براساس شکل ۱، به نظر می‌رسد برای بهبود نتایج و برطرف کردن آسیب‌های رویدادها، بهتر است ابتدا چشم‌انداز و اهداف این رویدادها تعیین و با توجه به نظرات کارشناسان تصویب شود. به‌منظور رسیدن به شرایط مطلوب برگزاری رویدادها، باید شرایط و معیارهایی جهت ارزیابی تعیین شود و سپس در اختیار کمیته داوری قرار گیرد. در کنار آن تدوین موضوعات بومی با توجه به نیازها و خواسته‌های آن، ابلاغ موضوعات به استان‌ها و مخاطبان و نظارت بر اجرای دقیق رویداد و در نهایت بررسی اثربخشی و ارزیابی رویدادها باعث می‌شود تا آسیب‌های موجود در این حوزه کاهش یابد.

بحث و نتیجه‌گیری

بیکاری یکی از معضلات جامعه است که هم اثرات اجتماعی به دنبال دارد و هم تأثیراتی بر اقتصادی و توسعه جامعه خواهد داشت. در این میان سیاست‌های اشتغال‌زایی و کارآفرینی راهی برای بهبود این مسئله است. رویدادهایی که از سوی دستگاه‌ها به‌خصوص وزارت ورزش در سراسر کشور برگزار شده نیز به منظور بهبود این موضوع و توانمندسازی افراد بوده است. این مقاله به منظور شناسایی مسائل و آسیب‌های رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی و ارائه مسیری جدید به منظور کاهش آسیب‌ها و مسائل شناسایی تدوین شده است. یافته‌های این مقاله را می‌توان در سه دسته آسیب‌های شناسایی شده، راهکارهای برطرف سازی این مسائل، بازطراحی مسیر اجرایی این رویدادها به منظور کاهش آسیب بیان نمود.

در مرحله شناسایی آسیب‌های این رویدادها، آسیب‌ها و مسائل رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی در حوزه‌های سیاست‌گذاری، داوری رویدادها، محتوای رویدادها، اثربخشی و نظارت رویدادها در سه مرحله پیش از اجرا، حین اجرا، پس از اجرا و در برخی موارد هر سه مورد بوده است. در پیش از اجرا در حوزه سیاست‌گذاری، مهمترین آسیب، مشخص نبودن چشم انداز، اهداف و مأموریت‌های وزارت ورزش در حوزه اشتغال‌زایی و کارآفرینی بوده است. بسیاری از مجریان سمن‌ها هنگام فعالیت و برگزاری این رویدادها خواهان دریافت اعتباراتی به منظور راه اندازی اشتغال و کار بوده‌اند. لیکن به دلیل مشخص نبودن اهداف، وزارت ورزش در این حیطه هیچ اقدامی نداشته و هیچ برنامه‌ای هم نداشته است. تحقیق نورپور و همکاران (۱۳۹۹) این نتیجه را تایید کرده است. این محققان نیز در نتایج خود به مورد نداشتن چشم انداز و مأموریت به عنوان یک آسیب در راه اندازی کارآفرینی اشاره کرده‌اند. آسیب‌های حوزه سیاست‌گذاری در حین اجرا، برنامه یکسان تعریف کردن برای تمامی استان‌ها بدون در نظر گرفتن نیازهای بومی هر استان در این حوزه بوده و در مسائل سیاست‌گذاری در پس از اجرا نبود هم‌افزایی در سیاست‌های اشتغال‌زایی میان وزارت ورزش و نهادهای متولی عنوان شده است.

در مورد آسیب‌های پیش از اجرای فرآیند برگزاری رویدادها، می‌توان به پایین بودن خدمات و بودجه‌های حمایتی طرح‌ها و رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی، تمرکز رویدادها تنها بر برگزاری کلاس‌های آموزشی، تأیید طرح‌ها بدون در نظر گرفتن اولویت‌ها و نیازهای استان‌ها در حوزه اشتغال‌زایی و کارآفرینی اشاره نمود. آسیب‌های مطرح شده در پس از اجرای فرآیند اجرایی رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی شامل مشخص نبودن اثربخشی و ارزیابی رویدادهای برگزار شده اشتغال‌زایی و کارآفرینی، قابل اتکا نبودن به نتایج ارزیابی‌های رویدادهای برگزار شده در حوزه اشتغال‌زایی و کارآفرینی بوده است.

در زمینه‌ی فرآیند داوری رویدادها در پیش از اجرا نبود معیار خاص برای داوری برنامه‌ها اشتغال-زایی و کارآفرینی و در حین اجرا؛ متخصص نبودن اعضای شورای داوری و کمیته ارزیابی طرح اشتغال‌زایی و کارآفرینی توسط مصاحبه‌شوندگان بیان شده است. مسائل و آسیب‌های مطرح شده در محتوای رویدادها در پیش از اجرا شامل تکراری بودن سرفصل‌های رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی و نداشتن پروتکل و هدف در تدوین محتواهای رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی بوده است. آسیب‌های مطرح شده در این رویدادها در حین اجرا مواردی همچون استفاده نکردن از اساتید باتجربه عملی در برگزاری رویدادها اشتغال‌زایی و کارآفرینی و کیفیت پایین محتواها و تولیدی نبودن آن‌ها اشتغال‌زایی و کارآفرینی را شامل شده است و آسیبی همچون عدم نظارت بر ارائه محتواهای رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی از مواردی بوده که در پیش از اجرا، حین اجرا و پس از اجرا در حوزه محتوای رویدادها مطرح شده است.

در مرحله شناسایی راهکارها، راهکارها بررسی شد و سپس مهمترین آنها اولویت بندی و امتیازدهی گردید. مهمترین راهکارهای به دست آمده عبارت از تدوین چشم‌انداز، اهداف، مأموریت‌های وزارت ورزش در مورد برگزاری رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی وزارت ورزش، نظارت و ارزیابی و توجه به شاخص‌های اشتغال‌زایی و کارآفرینی معین شده برای داوری طرح‌ها، ارائه بانک اطلاعاتی پیشنهادی در مورد معرفی اساتید حوزه اشتغال‌زایی و کارآفرینی توسط ستاد به برگزارکننده- استخراج اطلس موضوعات، ارائه موضوعات پیشنهادی بر اساس نیاز جامعه و ابلاغ آن به‌منظور تعیین موضوع در برگزاری دوره‌ها، نظارت دقیق بر اجرای برنامه‌ها و طرح‌های اشتغال‌زایی و کارآفرینی، بررسی اثربخشی و ارزیابی برنامه‌ها و رویدادهای اشتغال‌زایی و کارآفرینی بوده است.

یکی از دستاوردهای دیگر این مقاله، بازطراحی فرآیند رویدادها به منظور اثربخشی آن بوده است. بنابر نتایج به دست آمده و ترسیم شده در شکل ۱، در حالت کلی لازم است تا براساس چشم‌انداز، هدف و مأموریت‌های موضوعات استخراج شود و همان موضوعات براساس نیاز بومی هر منطقه، بومی‌سازی و سپس بر اساس آن، برنامه‌های تدوین شده و رویدادها برگزار شود. پس از برگزاری رویدادها نیز توسط کمیته نظارت و ارزیابی مورد بازبینی و ارزشیابی قرار گیرد تا مسائل موجود در اجرای رویدادها در همان سطح شناسایی شود.

منابع

- باصری و روشنی‌باقی. (۱۳۹۲). «بررسی عوامل موثر بر اشتغال‌زایی صنایع کوچک در استان گلستان». مجله اقتصاد مالی. شماره ۲۶، صص ۱۱۳-۱۳۲.

آسیب‌شناسی و بازطراحی برگزاری رویدادهای اشتغالزایی و کارآفرینی وزارت ورزش و جوانان

- جلیلیان، نسرين و پاپ زن، عبدالحمید. (۱۳۹۸). «موانع و محدودیت‌های موفقیت طرح‌های خودکفایی و کارآفرینی کمیته امداد امام خمینی (ره) (مورد مطالعه: زنان سرپرست خانواده دهستان هرمس، شهرستان اسلام آباد غرب)». فصل‌نامه اقتصاد فضا و توسعه روستایی. شماره ۱، صص ۶۵-۷۸.
- جمینی، داود؛ تقدیسی، احمد و جمشیدی، علیرضا. (۱۳۹۳). «شناسایی راهبردهای توسعه اشتغال در مناطق روستایی با استفاده از مدل SWOT». فصل‌نامه راهبردهای توسعه روستایی. شماره ۱، صص ۱۳۳-۱۴۹.
- رضایی‌زاده، مرتضی؛ انصاری، محسن و مورفی، ایمون. (۱۳۹۲). راهنمای کاربردی روش تحقیق: مدیریت تعاملی (IM). تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی
- زراعت کیش، سیدیعقوب و محمدی، البرز. (۱۳۹۵). «عوامل موثر بر تولید و اشتغال‌زایی تعاونی‌های زودبازده در بخش کشاورزی استان کهگیلویه و بویراحمد». فصل‌نامه تعاون و کشاورزی. شماره ۱۷، صص ۱۰۱-۱۲۳.
- فراهانی، حسین؛ رسولی‌نیا، زکیه و اصدقی سراسکانرود؛ زهرا. (۱۳۹۳). «عوامل اثرگذار بر رشد کارآفرینی در نواحی روستایی «مورد مطالعه: دهستان جابرانصاری در شهرستان آبدانان»». فصل‌نامه اقتصاد فضا و توسعه روستایی. شماره ۹، صص ۱-۱۶.
- مرید، اسماعیل و لطفیان، امینه. (۱۳۹۲). «کارآفرینی: راهبردی نو در توسعه روستایی». همایش ملی توسعه روستایی.
- مشفق، زهرا. (۱۳۹۶). «رتبه‌بندی بخش‌های اقتصادی به لحاظ ظرفیت اشتغال‌زایی». فصل‌نامه امنیت اقتصادی. شماره ۳۷، صص ۵۷-۷۰.
- نورپور، علی؛ ساکی، پرویز و طاهرپور کلاتتری، حبیب اله. (۱۳۹۹). «شناسایی و رتبه‌بندی عوامل موثر بر کارآفرینی اجتماعی (در سازمان‌های غیرانتفاعی ایران)». فصل‌نامه پژوهش اجتماعی. شماره ۴۸، صص ۱۷۴-۱۹۷.
- ولدی، محمد و خسروی. (۱۳۹۹). «آسیب‌شناسی سیاست‌های اشتغال‌زایی در حوزه صنعت در دوران ریاست جمهوری احمدی‌نژاد». فصل‌نامه تحقیقات جدید در علوم انسانی. شماره ۳۱، صص ۱۸۱-۱۹۴.
- هزارجریبی، جعفر و سبحانی، بهمن. (۱۳۹۷). «راهبرد سیاست‌گذاری اشتغال جوانان در ایران». مطالعات راهبردی ورزش و جوانان. شماره ۴۱، صص ۱-۲۸.
- Amolo, J., & Migiro, S. O. (2015). "An entrepreneurial flair development: the role of an ecosystem". Problems and perspectives in management, (13, Iss. 2 (spec. iss. 1)), 495-505.
- Clifford, A., & Dixon, S. E. (2006). "Green-works: A model for combining social and ecological entrepreneurship". In *Social entrepreneurship* (pp. 214-234). London: Palgrave Macmillan UK.
- Coulson-Thomas, C. (2017). "Stimulating creativity, enabling innovation and supporting entrepreneurship". Management Services, 2017(Summer), 26-29.
- Liñán, F., & Chen, Y. W. (2009). "Development and cross-cultural application of a specific instrument to measure entrepreneurial intentions". Entrepreneurship theory.
- McDonald, P. R., Roy, A., & Chaguturu, R. (2011). "The University of Kansas High-Throughput Screening laboratory. Part I: meeting drug-discovery needs in the heartland of America with entrepreneurial flair". Future medicinal chemistry, 3(7), 789
- Montanye, J. A. (2006). "The apotheosis of American democracy". The Independent Review, 11(1), 5-17.

پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی